Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 90.218 van 13 oktober 2000

A. 61.297/VIII-1831

In zake : **EVRARD** Dieudonné,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Gilbert DEMEZ, advocaat,
Wijnheuvelenstraat 227
1030 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën.

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 12 december 1994 ingediende verzoekschrift, waarbij Dieudonné EVRARD de nietigverklaring vordert van het "ministerieel besluit dat op 12 oktober 1994 voor de Minister van Financiën is uitgevaardigd door de directeur-generaal van de administratie van de BTW, registratie en domeinen, waarbij hij met ingang van 5 oktober 1994 in het belang van de dienst geschorst wordt in zijn ambt", van welk besluit hij op 14 oktober 1994 kennis heeft gekregen;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer HENSENNE, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 13 december 1999, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van verzoeker;

Gelet op de beschikking van 28 juni 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 15 september 2000;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. DEMEZ, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van mevrouw ROLAND, inspecteur, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer HENSENNE, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Verzoeker was hoofdcontroleur bij de Administratie van de BTW te Verviers I. Op 20 oktober 1980 wordt hem als straf een verplaatsing naar de Controledienst van de BTW te Bergen opgelegd. Die maatregel is vernietigd bij arrest nr. 24.077 van 14 maart 1984. Hij is daarna ambtshalve aangesteld bij de gewestelijke directie van de BTW te Luik, vervolgens bevorderd tot inspecteur van de BTW en, per 1 juli 1985, ter beschikking gesteld van de bijzondere belastinginspectie (BBI) te Luik.

2. In het verzoekschrift wordt het volgende relaas gegeven :

> “ (...) de heer EVRARD heeft, zowel tijdens zijn eigen vrije tijd als voorzover zijn dienstverplichtingen hem daartoe de gelegenheid boden, een zo groot en ruim mogelijke computerkennis opgedaan.
>
> Op grond van de bijzondere bekwaamheid die hij verworven had, is de heer EVRARD belast met het beheer van de informaticacel die bij de Gewestelijke Directie Namen was opgericht en is hij in die hoedanigheid aangesteld als lid van het “Informaticacomité van het hoofdbestuur van de BBI”.
>
> De heer EVRARD heeft bij zijn hiërarchische meerderen herhaaldelijk mondeling geprotesteerd tegen bepaalde onwettige vermeldingen die voorkwamen in de gegevensbanken betreffende de activiteiten van belastingplichtigen die door de administratie van de bijzondere belastinginspectie zijn aangelegd.”.

3. Op 1 maart 1994 dient de directeur-generaal van de BBI een klacht in bij het Hoog Comité van Toezicht (HCT) wegens schending van het beroepsgeheim, valsheid in geschrifte en gebruik van valse stukken.

4. Op 8 augustus 1994 stuurt de voorzitter van het HCT de Minister van Financiën een beknopt verslag d.d. 25 juli 1994. In dat verslag staat onder meer het volgende vermeld :

" In het kader van dit onderzoek is vast komen te staan dat ambtenaar Dieudonné EVRARD, inspecteur (BTW) bij de Derde Inspectie Luik en hoofd van de "Informaticacel", willens en wetens aan derden van buiten de Administratie enerzijds gegevens heeft verstrekt uit een belastingonderzoek dat de BBI tegen die derden voerde en anderzijds informatiedragers met printscreens van de toepassing BBI-BASE, welke printscreens later hebben gediend voor vervalsingen en uiteindelijk hebben geleid tot de publicatie van een artikel waarin een onwettig bestand werd gehekeld in de editie van 23 februari 1994 van de krant "La Wallonie". De heer EVRARD heeft deze feiten toegegeven.".

5. Op 29 augustus 1994 wordt aan verzoeker een vraag tot verantwoording gezonden met toepassing van artikel 79, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel. Die vraag heeft betrekking op de ten laste gelegde feiten die vermeld staan in het voormelde verslag.

Op verzoek van de betrokkene wordt zijn verhoor verdaagd tot 14 september 1994 opdat hij door een advocaat kan worden bijgestaan.

6. Vanaf 5 september 1994 wordt het verzoeker in het belang van de dienst verboden om de lokalen van de BBI nog te betreden. Diezelfde dag wordt hij gehoord door J. FRANCOIS, gewestelijk directeur van de BBI te Namen, en door C. BONHIVERS, adjunct-directeur. Verzoeker verklaart eerst dat hij "om de eerbiediging van de rechten van verdediging niet in het gedrang te brengen, niets wenst te zeggen betreffende het onderwerp van uw brief als mijn raadsman niet aanwezig is", maar antwoordt vervolgens op bepaalde vragen. Van dit gesprek wordt een verslag opgemaakt, dat ondertekend wordt door de drie personen die aan dat gesprek hebben deelgenomen. C. BONHIVERS maakt van het gehoor bovendien een verslag op waarvan de conclusie als volgt luidt :

" Betrokkene heeft in dit gehoor de wrange indruk gegeven van een verbitterd ambtenaar die opschepperig is en tot alles bereid is om zijn aureool van onaantastbaarheid te behouden.

Ikzelf ben van oordeel dat deze ambtenaar zo spoedig mogelijk uit de diensten van de BBI moet worden verwijderd, aangezien zijn toekomstig handelen niet met vertrouwen tegemoet kan worden gezien.".

Dat verslag wordt toegezonden aan de directeur-generaal van de administratie van de BBI.

7. Op 14 september 1994 wordt verzoeker gehoord door J. FRANCOIS en C. BONHIVERS in verband met de ten laste gelegde feiten. Hij dient zijn antwoord in op de vraag tot verantwoording alsook een nota gedateerd 14 september 1994.

In het verslag van het gehoor staat het volgende vermeld :

“ In het antwoord op de vraag tot verantwoording die betrokkene terzelfder tijd heeft ingediend, verwijst hij naar de nota van Mr. DEMEZ.

Op de vraag of hij bij zijn vorige verklaringen blijft, heeft de heer EVRARD opnieuw gesteld dat hij aan derden van buiten de administratie geen gegevens heeft verstrekt uit een belastingonderzoek dat de BBI tegen die derden voerde. Hij geeft alleen toe dat hij aan de heer UHODA printscreens heeft bezorgd omstreeks 15 januari 1994. De heer EVRARD wijst erop dat uit de printscreens die hij aan de heer UHODA heeft gegeven eerst alle vertrouwelijke vermeldingen waren gewist en inzonderheid die “welke verband houden met de zaak VAN DER BIEST”.

Op de vraag betreffende de belangstelling van de heer EVRARD voor het dossier van de heer UHODA, beperkt Mr. DEMEZ zich tot hetgeen in zijn nota staat, aangezien hij de gegevens van het gerechtelijk dossier niet kent.”.

8. Op 22 september 1994 bezorgt J. FRANCOIS verzoeker een kopie van het relevante gedeelte van het beknopt verslag van het HCT dat op 25 juli 1994 was opgemaakt, en verzoekt hij hem om binnen twee dagen zijn opmerkingen mee te delen. In zijn antwoord verbaast de raadsman van verzoeker zich erover dat een nieuwe vraag tot verantwoording wordt gestuurd en dat een dermate korte termijn wordt toegestaan.

9. Op 29 september 1994 stelt J. FRANCOIS aan de directeur-generaal van de administratie van de BBI voor om ten aanzien van verzoeker de volgende maatregelen te treffen :

- schorsing in het belang van de dienst,
- terugkeer naar de administratie van herkomst,
- verlies van de mogelijkheid om zijn aanspraken op bevordering of verhoging in wedde te doen gelden,
- weddeverlaging.

Als redenen voor dit voorstel worden inzonderheid de volgende overwegingen opgegeven :

“ Volgens de uitleg die de heer EVRARD heeft verstrekt, zouden de printscreens van BBI-BASE die hij aan de heer UHODA heeft bezorgd vooraf gezuiverd zijn van elke vermelding van vertrouwelijke aard. Die verklaringen zijn volkomen

uit de lucht gegrepen, aangezien niet te geloven is dat iemand anders op hetzelfde ogenblik het idee zou hebben gehad dezelfde printscreens te verzenden, doch zonder weglating van bepaalde vermeldingen.

Door aldus te handelen, heeft de heer EVRARD een zware beroepsfout begaan die moet worden bestraft.".

Eenzelfde voorstel wordt op 5 oktober 1994 door directeur-generaal GILLARD gedaan ter attentie van de directeur-generaal van de BTW, registratie en domeinen.

10. Bij een ministerieel besluit van 12 oktober 1994 wordt verzoeker in het belang van de dienst in zijn ambt geschorst met ingang van 5 oktober 1994. Dat besluit is als volgt gemotiveerd :

" Gelet op de schriftelijke uitleg die de heer EVRARD op 14 september 1994 heeft verstrekt en waarin hij verwijst naar de nota van de heer DEMEZ, advocaat te Brussel (Schaarbeek), van dezelfde datum;

Overwegende dat de heer EVRARD overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 1 juni 1994 op 5 september 1994 en op 14 september 1994, bijgestaan door de heer DEMEZ, gehoord is in verband met de feiten die hem ten laste worden gelegd;

Gezien de nota van 14 september 1994 die de betrokkene heeft ingediend;

Gelet op de processen-verbaal van verhoor d.d. 5 en 14 september 1994, met de verklaringen van de heer EVRARD en zijn raadsman;

Overwegende dat de nota van 14 september 1994 de volgende passage bevat : "De heer EVRARD beweert nooit willens en wetens aan derden van buiten de administratie gegevens te hebben verstrekt uit een belastingonderzoek dat de BBI tegen die derden voerde."; dat "de heer EVRARD heeft toegegeven dat hij printscreens (uittreksels uit 6 opeenvolgende schermen van de gegevenskaart betreffende de heer UHODA) heeft verzonden die uit Luik III komen. Die printscreens zijn aan de heer Gabriel UHODA gestuurd."; dat "de heer EVRARD aan de heer UHODA een kopie op informatiedrager heeft toevertrouwd van alle op hem betrekking hebbende schermen van BBI-BASE na deze eerst gezuiverd te hebben van alle vermeldingen van vertrouwelijke aard die ze bezaten, teneinde de betrokkene in staat te stellen om in voorkomend geval te bewijzen dat de gegevensbank vermeldingen bevat die op hem betrekking hebben"; dat "een kopie van de aan de heer UHODA toevertrouwde informatiedragers wellicht heeft gediend om daarmee "valse schermen" samen te stellen die verband houden met de publicatie van het artikel dat verschenen is in het dagblad 'La Wallonie" van 23 februari 1994. De heer EVRARD ontkent formeel hoe dan ook, direct of indirect betrokken te zijn geweest bij die vervalsingen. Hij ontkent tevens op enigerlei wijze van die vervalste stukken gebruik te hebben gemaakt.";

Gelet op het voorstel d.d. 29 september 1994 van de heer FRANCOIS, gewestelijk directeur, BBI-directie Namen, en op het voorstel van 5 oktober 1994 van de heer GILLARD, directeur-generaal van de Administratie van de bijzondere belastinginspectie, om de heer EVRARD in het belang van de dienst in zijn ambt te schorsen;

Overwegende dat tegen de betrokkene een gerechtelijk onderzoek loopt;

Overwegende dat er ernstige vermoedens bestaan dat de heer EVRARD zwaar tekort gekomen is aan zijn plichten;

Overwegende dat wanneer tegen een personeelslid een gerechtelijk onderzoek loopt en er duidelijke aanwijzingen zijn, er gegronde redenen zijn om dat personeelslid te schorsen in het belang van de dienst;

Overwegende dat de heer EVRARD niet meer over de nodige onafhankelijkheid en het nodige prestige beschikt om zijn ambt uit te oefenen;

Overwegende dat de integriteit en de geloofwaardigheid van de administratie gewaarborgd moeten worden;

Overwegende dat de aanwezigheid van betrokkene in de dienst onverenigbaar blijkt met de belangen van de administratie;

Overwegende dat het belang van de dienst vereist dat de heer EVRARD onverwijld uit de administratie wordt verwijderd.

(...)".

Dat is de bestreden handeling.

11. Op 12 oktober 1994 stelt de directeur-generaal van de administratie van de BTW, registratie en domeinen voor om verzoeker het recht te ontzeggen zijn aanspraken op bevordering en op verhoging in wedde te doen gelden en om zijn wedde te verminderen overeenkomstig artikel 3, tweede lid, van het koninklijk besluit van 1 juni 1964 betreffende de schorsing van rijksambtenaren in het belang van de dienst.

12. Op 21 oktober 1994 stelt verzoeker tegen dat voorstel beroep in bij de interdepartementale raad van beroep. Dat beroep wordt op 22 maart 1995 verworpen.

13. Verzoeker heeft vervolgens een verweerschrift ingediend. Op 28 juni 1995 is hij gehoord door D. DERINCK, auditeur bij het hoofdbestuur van de BTW, registratie en domeinen. De administratieve stand van verzoeker is niet gewijzigd.

14. Op 27 juni 1997 heeft de correctionele rechtbank te Luik hem veroordeeld tot een gevangenisstraf van acht dagen met uitstel gedurende drie jaar en tot een geldboete van honderd frank, vermenigvuldigd met 150, of vijftien dagen vervangende gevangenisstraf omdat hij "in zijn hoedanigheid van inspecteur bij de 3e bijzondere inspectie (BTW) te Luik, inzonderheid krachtens artikel 93bis van het BTW-wetboek gehouden was aan het beroepsgeheim en uit hoofde van zijn beroep

kennis droeg van aan hem toevertrouwde geheimen, deze bekend heeft gemaakt buiten het geval dat hij geroepen wordt om in rechte getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hem verplicht die geheimen bekend te maken, in casu door printscreens van de toepassing BBI-BASE aan derden te hebben overhandigd".

15. Bij een arrest van 10 juni 1998 heeft het hof van beroep te Luik het vonnis van de correctionele rechtbank bevestigd. De voorziening in cassatie tegen dat arrest is op 25 mei 1999 verworpen door het Hof van Cassatie.

16. Op 4 augustus 1999 heeft de verwerende partij een tuchtprocedure ingesteld. Verzoeker is herhaaldelijk gehoord. Er is een voorstel tot afzetting opgesteld dat door het college van dienstchefs is bevestigd. Het beroep dat verzoeker tegen dat voorstel heeft ingesteld bij de interdepartementale raad van beroep is nog steeds aanhangig;

Overwegende dat verzoeker een enig middel ontleent "aan schending van het algemeen beginsel van de eerbiediging van de rechten van verdediging alsook aan schending van de regel van behoorlijk bestuur en billijke rechtspleging doordat aan niemand een zware maatregel mag worden opgelegd op grond van feiten die hem ten laste worden gelegd als hij niet de gelegenheid heeft gehad daaromtrent uitleg te verstrekken en zich, na raadpleging van het volledige dossier, daaromtrent te verantwoorden"; dat hij vier gegevens aanvoert waardoor volgens hem zijn rechten van verdediging geschonden zijn; dat het eerste van die gegevens de omstandigheid is dat hij geen inzage heeft gehad van het verslag van het HCT waarnaar verwezen wordt in de vraag tot verantwoording van 29 augustus 1994, in verband waarmee hij aanvoert dat het beknopt verslag dat hem op 22 september 1994 is bezorgd geen enkele andere aanduiding of precisering bevat dan de oorspronkelijke vraag tot verantwoording; dat hij stelt dat hij zich niet heeft kunnen verdedigen doordat hij geen kennis heeft gehad van het volledige verslag dat door de onderzoekers van het HCT was opgemaakt; dat hij in verband met het tweede door hem aangevoerde gegeven uiteenzet dat noch zijn raadsman noch hijzelf zijn administratief dossier hebben kunnen inkijken hoewel hij daarom had verzocht; dat het derde gegeven de omstandigheid is dat "van de ten laste gelegde feiten beweerd wordt dat ze verband houden met een gerechtelijk onderzoek of een opsporingsonderzoek" waarvan hij het strafrechtelijk dossier niet heeft kunnen inkijken, terwijl hij "alleen door kennis te nemen van alle stukken van het gerechtelijk dossier zijn rechten van verdediging kan uitoefenen en inzonderheid kan aantonen dat het aan de Minister van Financiën gerichte beknopt verslag bijzonder tendentieus was"; dat, ten slotte, het vierde gegeven waarop hij wijst het

abstracte en vage karakter is van het verwijt dat hij aan derden mededeling heeft gedaan van gegevens uit een belastingonderzoek dat door de BBI werd gevoerd en in verband waarmee geen enkele precisering terug te vinden was in het beknopt verslag van het HCT;

Overwegende dat de vraag tot verantwoording van 29 augustus 1994 onder meer de volgende preciseringen bevatte :

" Feiten die de ambtenaar ten laste worden gelegd : De administratie van de bijzondere belastingsinspectie heeft een kopie ontvangen van een brief die de voorzitter van het Hoog Comité van Toezicht met instemming van het parket van de procureur des Konings te Luik aan de Minister van Financiën heeft gericht en waarin hem de resultaten worden meegedeeld van een onderzoek naar een geval van schending van het beroepsgeheim, valsheid in geschrifte en gebruik van valse stukken op grond van gegevens uit een databank van de BBI.

Volgens het verslag van de onderzoekers is vast komen te staan dat u willens en wetens aan derden van buiten de Administratie enerzijds gegevens hebt verstrekt uit een belastingonderzoek dat de BBI tegen die derden voerde en anderzijds informatiedragers met printscreens van de toepassing BBI-BASE, welke printscreens later hebben gediend voor vervalsingen en uiteindelijk hebben geleid tot de publicatie van een artikel waarin een onwettig bestand werd gehekeld in de editie van 23 februari 1994 van de krant “La Wallonie”.

In datzelfde verslag wordt vermeld dat u deze feiten hebt toegegeven.”;

dat het beknopt verslag van het HCT, dat op 25 juli 1994 aan de verwerende partij is overgezonden, als volgt luidt :

" Op 1 maart 1994 heeft de heer J. GILLARD, directeur-generaal van de Bijzondere Belastinginspectie, bij het Comité een klacht ingediend wegens valsheid in geschrifte, gebruik van valse stukken en schending van het beroepsgeheim.

Op grond van de gelaakte feiten is een gerechtelijk opsporingsonderzoek geopend bij het parket te Luik, waar het dossier geregistreerd is onder het notitienummer Lg.99.2151/94 en de uitvoering ervan aan ons Comité is toevertrouwd.

In het kader van dit onderzoek is vast komen te staan dat ambtenaar Dieudonné EVRARD, inspecteur (BTW) bij de Derde Inspectie Luik en hoofd van de “Informaticacel”, willens en wetens aan derden van buiten de administratie enerzijds gegevens heeft verstrekt uit een belastingonderzoek dat de BBI tegen die derden voerde en anderzijds informatiedragers met printscreens van de toepassing BBI-BASE, welke printscreens later hebben gediend voor vervalsingen en uiteindelijk hebben geleid tot de publicatie van een artikel waarin een onwettig bestand werd gehekeld in de editie van 23 februari 1994 van de krant “La Wallonie”. De heer EVRARD heeft deze feiten toegegeven.”;

dat uit wat voorafgaat, volgt dat verzoeker vanaf het begin beschikte over alle nuttige, ter kennis van de verwerende partij gebrachte informatie om zich te verantwoorden voor de feiten die hem ten laste werden gelegd; dat het op zijn minst paradoxaal is dat hij klaagt over de uitgebreidheid van de oorspronkelijke vraag tot verantwoording; dat het uittreksel uit het beknopt verslag van het HCT dat aan

verzoeker is bezorgd alle gegevens bevatte betreffende de feiten die hem ten laste waren gelegd; dat hij geenszins aantoont in welk opzicht de overwegingen die de onderzoekers in dat verslag hebben geuit betreffende de veiligheid van de gebouwen die de BBI te Brussel en Namen betrekt of de computerveiligheid op enigerlei wijze relevant zouden kunnen zijn voor de verdediging van zijn belangen;

Overwegende dat de raadsman van verzoeker de heer J. FRANCOIS, gewestelijk directeur, op 2 september 1994 heeft verzocht hem mee te delen waar en volgens welke nadere regels hij het administratief dossier van zijn cliënt zou kunnen inkijken; dat de advocaat van verzoeker in zijn nota van 14 september 1994 heeft opgemerkt dat zij niet in de mogelijkheid waren gesteld om van het administratief dossier kennis te nemen; dat J. FRANCOIS verzoeker op 22 september 1994 heeft laten weten dat het hem vrij stond om "bij de Directie (zijn) persoonskaart en (zijn) beoordelingsstaat in te kijken"; dat de advocaat van verzoeker hem op 27 september 1994 het volgende heeft geantwoord :

" Ik heb er nota van genomen dat de heer EVRARD zijn persoonskaart en zijn beoordelingsstaten mag komen inkijken. Ik zal u later telefonisch vragen wanneer het u past dat die documenten worden ingekeken";

dat uit het dossier niet blijkt dat de betrokkene een concreet gevolg heeft gegeven aan die brief; dat het middel op dat punt feitelijke grondslag mist;

Overwegende dat het feit alleen dat tegen een personeelslid een strafrechtelijk vooronderzoek loopt, voor de administratieve overheid voldoende grond kan opleveren om hem voorlopig te schorsen in het belang van de dienst; dat de administratieve overheid daartoe niet hoeft te beschikken over het volledige strafrechtelijk dossier, waarvan overigens niet beweerd wordt dat het in haar bezit was; dat verzoeker niet aantoont in welk opzicht het voor hem onontbeerlijk was het strafrechtelijk dossier te kennen opdat hij zich terdege zou kunnen verdedigen in een procedure met het oog op een schorsing in het belang van de dienst;

Overwegende, wat het vierde aangevoerde gegeven betreft, dat het verwijt van de verwerende partij woordelijk is overgenomen uit het beknopt verslag van het HCT; dat de omstandigheid dat een gerechtelijk vooronderzoek geopend was op zich voldoende grond opleverde voor de bestreden maatregel;

Overwegende dat uit wat voorafgaat, volgt dat het enig middel van het beroep ongegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op dertien oktober tweeduizend door :

de Hr.	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier, **De Voorzitter,**

M.-Cl. HONDERMARCQ. **J.-Cl. GEUS.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**